

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY PRZEDMIEŚCIA Z
ZABUDOWĄ PENSJONATOWĄ W DOLINIE BYSTRZYCY WRAZ Z
ULICĄ GRANICZNĄ

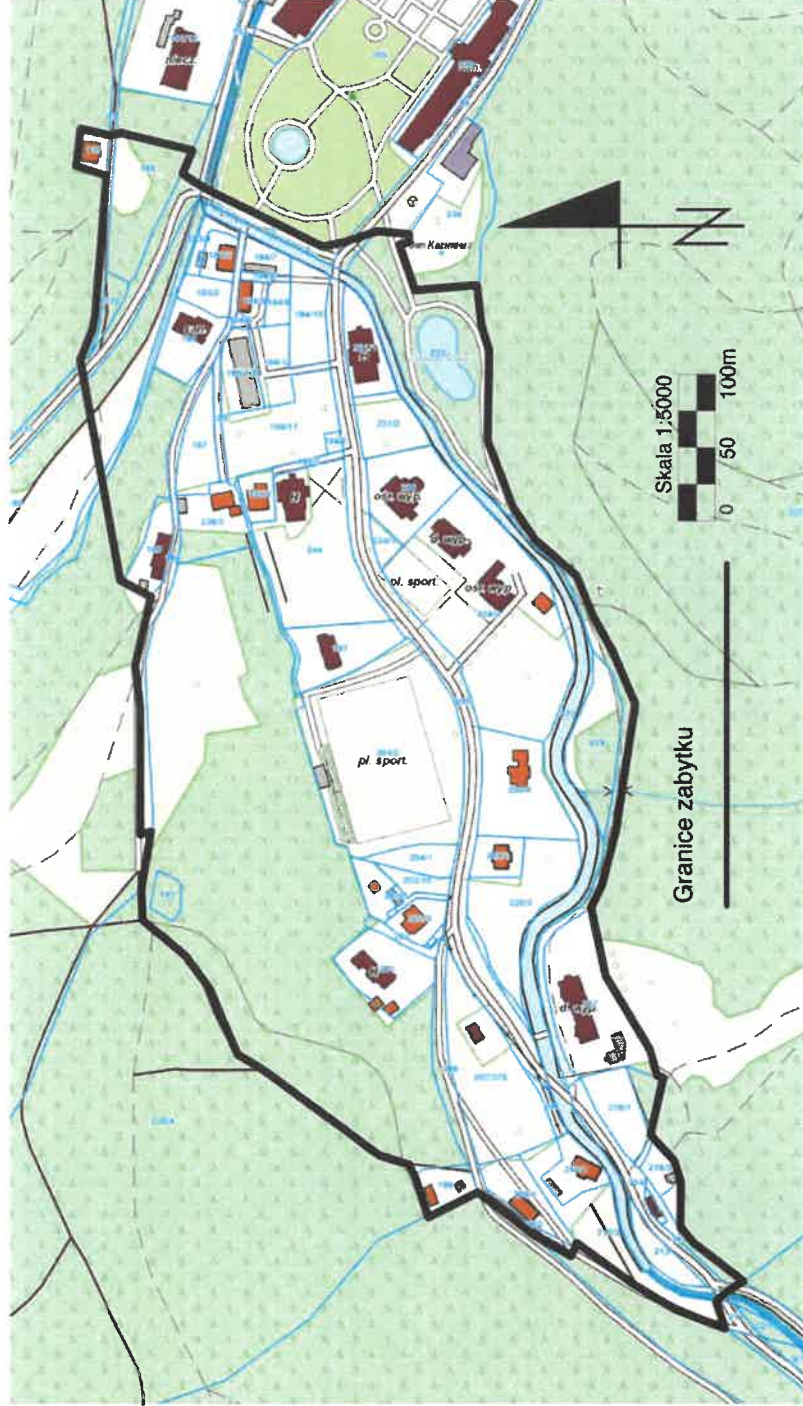
2. Czas powstania

k. XIX - pocz. XX w.

3. Miejscowość

DUSZNIKI-ZDRÓJ

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

**HISTORYCZNY UKŁAD
URBANISTYCZNY (POŁUDNIOWA
CZĘŚĆ MIASTA)**

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **DUSZNIKI-ZDRÓJ**

6. Współrzędne geograficzne

50° 23' 20.126" N 16° 23' 3.207" E

7. Użytkowanie obecne

**MIESZKALNE
WYPOCZYNKOWE**

8. Stan zachowania

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Reinharcz, Reynharts, oppidum Reinhardi, Dussnik, Reinert Stadt, Bad Reinerz

HISTORIA: Zabudowa tego terenu jest nierozdzielnie powiązana z rozwojem źródłu w XIX w. Jako pierwszy budynek źródłu, powstała willa „Fortuna” w 1884 r. położona wysoko na zboczach po zachodniej stronie doliny. Z uwagi na fakt, że ul. Wojska Polskiego, stanowiąca główną oś przedmiotowego obszaru, prowadzi bezpośrednio do źródła, już w 1896 r. została wybrukowana. Dzięki bliskości źródła i malowniczości położeniu terenu nad Bystrzycą Dusznicką, powstawały tu budynki pensjonatowe dość sporych rozmiarów, budowane jako wolnostojące w stylu architektury górskiej otoczone zielenią. Obiekty usytuowane są w znacznych odległościach od siebie, w głębi działek w odległości od ulicy.
Historyczny układ jest dobrze zachowany i widoczny w terenie, zabudowę stanowią głównie budynki zabytkowe.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura –
załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

20 lipca 2024 r.

Adamina Modrzejewska

A.Mo-
km

1. Miejscowość	DUSZNIKI-ZDRÓJ	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	DUSZNIKI-ZDRÓJ	HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY PRZEDMIĘCIA Z ZABUDOWĄ PENSJONATOWĄ W DOLINIE BYSTRZYCY WRAZ Z ULICĄ GRANICZNĄ	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przebudowa i niezgodne z doktryną konserwatorską prace remontowe historycznej zabytkowej zabudowy pensjonatowej i mieszkalnej
- utrata historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego spowodowane ahistoryczną i niekontrolowaną budową nowych obiektów
- wtórna parcelacja działek oraz budowa współczesnych budynków mieszkalnych

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- całkowite ograniczenie nowych inwestycji budowlanych, niewpisujących się w historyczny krajobraz architektoniczny
- prace remontowe i modernizacyjne przy historycznej zabudowie należy prowadzić z zachowaniem i poszanowaniem oryginalnej substancji zabytkowej
- zachowanie i uzupełnienie historycznie ukształtowanych założeń zieleni
- prace przy obiektach zabytkowych należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi

ŹRÓDŁA I LITERATURA**Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu**

Eysymontt D., Eysymontt R., *Duszniki – miasto i źródła. Studium Urbanistyczne T. I*, Wrocław 1992.

Eysymontt D., Eysymontt R., *Duszniki – miasto i źródła. Studium Urbanistyczne T. II Katalog zabytków*, Wrocław 1992.

Bibliografia:

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, Berlin 2005.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 13: Góry Stołowe, Wrocław 1994.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 14: Góry Stołowe, Wrocław 1994.

Kartografia

Messtischblatt Bad Reinerz 5564, ok. 1940 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

20 lipca 2024 r.

Adamina Modrzejewska

